Lausunto valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistuksesta

KH 16.11.2026 § 203
238/10.02.02/2026

Valmistelija kaupungingeodeetti Jari Prehti

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta sekä tarkistusta koskevasta ympäristöselostuksesta. Lausuntopyynnön diaarinumero on VN/14828/2026. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 2.12.2026. Lausuntopyynnön päätösluonnos ja perustelumuistio on esityslistan liitteenä.

Tarkistus kohdistuu valtioneuvoston vuonna 2017 hyväksymien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden lukuun 3.5 Uusiutumiskykyinen energiahuolto ja koskee energiajärjestelmän toimintavarmuuden huomioon ottamista osana alueidenkäytön suunnittelua.

Tavoitteiden tarkistusta perustellaan mm. seuraavasti:
”Energiajärjestelmän toimintavarmuuden merkitys on kasvanut yhteiskunnan sähköistyessä ja uusiutuvan energiantuotannon lisääntyessä. Sähkön tuotannon, siirron, kulutuksen, energian varastoinnin, säätövoiman sekä muiden joustoratkaisujen muodostaman kokonaisuuden on kyettävä turvaamaan energiajärjestelmän toimivuus normaalioloissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittävät ratkaisut voivat liittyä energian varastointiin, säätövoimaan, muihin joustoratkaisuihin sekä energia- ja siirtoverkkoihin. Näiden ratkaisujen toteuttaminen voi edellyttää merkittäviä alueidenkäyttöratkaisuja sekä eri alueidenkäyttötarpeiden yhteensovittamista. Alueidenkäytön suunnittelulla on keskeinen merkitys energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta merkittävien ratkaisujen ja niiden edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytysten turvaamisessa. Toimintavarmuuden kannalta merkittävien ratkaisujen valtakunnallinen merkitys voi perustua niiden vaikutukseen energiajärjestelmän toimivuuden, huoltovarmuuden tai energiahuollon toimintaedellytysten kannalta.”

Harjavallan Suurteollisuuspuistossa ja sen vieressä on paljon sähköä kuluttavaa teollisuutta mm. metallinjalostuksen, kemikaalien ja vihreän vedyn tuotannossa sekä sähköautojen akkumateriaalien kierrätyksessä. Lisäksi lähikuukausina on alkamassa suuren datakeskuksen rakentaminen. Harjavallan vanhalla suurteollisuudella on laajentamissuunnitelmia, joihin tarvitaan lisää sähkökapasiteettia sekä muuta energiaa. Myös Suurteollisuuspuiston ympärille rakentunut uudempi teollisuus tarvitsee tulevaisuudessa mahdollisuuden laajentaa tuotantoaan. Tulevien teollisuusinvestointien toteutumisen mahdollistamisen kannalta on

tärkeää, että valtakunnallisesti merkittävien energian varastointi-, säätövoima- ja muiden joustoratkaisujen sekä niiden edellyttämien energian siirtoverkkojen toteuttamisedellytykset turvataan sähkönsiirron lisäksi vedyn ja maakaasun/biokaasun/synteettisen metaanin osalta.

Teollisuuden kasvuedellytysten turvaamisella voidaan varmistaa yritysten kilpailukyvyn säilyminen. Yrityksistä saaduilla verotuloilla voidaan varmistaa tulevaisuudessakin julkisten palvelujen tuottamiseen tarvittava rahoitus.

Lisätietojen antaja

kaupunginjohtaja Olli Luoma, puh. 044 432 5202
kaupungingeodeetti Jari Prehti, puh. 044 432 5377

Esittelijä

kaupunginjohtaja

Esityslistan liitteenä

Valtakunnallisten_alueidenkayttotavoitteiden_
tarkistus_2026_paatosluonnos_ja_perustelumuistio.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa ympäristöministeriölle seuraavan lausunnon valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistuksesta:

Harjavallan kaupunki pitää yritysten kasvuedellytysten ja julkisten palvelujen tulevan rahoituksen turvaamisen kannalta tärkeänä, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden lukuun 3.5 Uusiutumiskykyinen energiahuolto lisätään kappale:
”Alueidenkäytössä otetaan huomioon energiajärjestelmän toimintavarmuuden tarpeet. Energiajärjestelmän toimintavarmuuden kannalta valtakunnallisesti merkittävien energian varastointi-, säätövoima- ja muiden joustoratkaisujen sekä niiden edellyttämien energia- ja siirtoverkkojen toteuttamisedellytykset turvataan.”

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano

Ympäristöministeriö